

Sistematica

După taxonomia mai veche, clasa Insecta cuprindea două subclase: Entognatha și Exognatha. Acestea astăzi, după sistematica recentă oferită de Fauna Europaea, sunt ridicate la rang de clasă, cea din urmă fiind actuala clasă Insecta. Vom prezenta în continuare cele 28 de ordine aparținând subîncrângăturii Hexapoda.

Clasa ENTOGNATHA

Se caracterizează prin lipsa primară a aripilor și un aparat bucal de tip entognat (format din piese dispuse la exterior), cu dezvoltare de tip ametabol. Prezintă apendice abdominale și sistem respirator traheal organizat sub forma de tufe de trahei. Grupează trei ordine:

- Ordinul Protura
- Ordinul Collembola
- Ordinul Diplura

Ordinul Protura

Sunt hexapode foarte mici, între 1 și 2 mm, având aspect mult alungit, cilindric ca o larvă, ascuțit la capete. Capul este globulos și ascuțit anterior, lipsit de ochi și antene. Aparatul bucal este format din piese alungite și ascuțite. Toracele este vizibil segmentat, cu protoracele foarte îngust. Prima pereche de picioare este alungită și îndreptată înainte, suplinind funcția tactilă a antenelor. Abdomenul, format din 12 segmente, poartă apendici stili.

Ordinul Protura grupează două subordine: Acerentomata și Eosentomata

<i>Acerentomon</i> sp.
Clasa Entognatha
Ordinul Protura
Subordinul Acerentomata
Familia Acerentomidae
Foto: www.commonswikimedia.org

Au corpul alungit, de foarte mici dimensiuni, de culoare galben-aurie, cu abdomen pârșos. Trăiesc în litiera pădurilor.

Ordinul Collembola

Grupează animale mici, de maxim 3-7 mm, având cap orientat în poziție prognată, cu aparat bucal adaptat pentru supt și lins, mai rar pentru mestecat. Antenele sunt formate din 6 articole. Toracele se compune din 3 segmente, întotdeauna cu protoracele foarte

îngust. Picioarele sunt simple, terminate cu o gheară și un păr numit *empodium*. Abdomenul are 6 segmente dotate cu apendici, caracteristic fiind cel de pe segmentul 4, numit *furca*, care împreună cu *retinaculum* de pe segmentul 3, formează aparatul de sărit. Pe segmentul 1 se găsește un apendice tubular numit *tubul ventral*.

Ordinul Collembola grupează patru subordine: Entomobryomorpha, Neelipleona, Poduromorpha și Symphypleona.

<i>Podura aquatica</i>
Clasa Entognatha
Ordinul Collembola
Subordinul Poduromorpha
Familia Poduridae
Foto: www.zoology.fns.uniba.sk

Specie cu corp alungit și segmente bine delimitate, de culoare albastră-neagră. Antenele sunt mai scurte de cât diagonala capului, colorate ca și picioarele, în roșiatic. Trăiește frecvent în colonii, pe luciul apelor stătătoare.

<i>Onychiurus sp.</i>
Clasa Entognatha
Ordinul Collembola
Subordinul Poduromorpha
Familia Onychiuridae
Foto: Lucian Pârvulescu

Corp transparent, depigmentat, alungit și țepos. Antenele albicioase sunt formate din 4 articole. Este foarte răspândită, fiind ușor de găsit pe pământul florilor din ghiveci, consumând părțile în descompunere. Când este deranjată, sare cu ajutorul furcii.

Ordinul Diplura

Sunt animale ceva mai mari, ajungând la 10-12 mm, lipsite de ochi sau oceli, depigmentate. Capul este mult alungit și turtit, prevăzut cu antene lungi, moniliforme. Toracele are segmente distincte cu picioare homonome, purtând gheare. Abdomenul este compus din 10 segmente distincte, cu stili, ultimul purtând o pereche de cerci.

Ordinul Diplura grupează cinci familii: Anajapygidae, Campodeidae, Japygidae, Parajapygidae și Procampodeidae.

<i>Campodea fragilis</i>
Clasa Entognatha
Ordinul Diplura
Familia Campodeidae
Subfamilia Campodeinae
Foto: www.zoology.fns.uniba.sk

Aspect corpului este alungit, cu lungimea cuprinsă între 3 și 5 mm, corp flexibil și translucid, de culoare albă până la galben pal. Stili abdominali bine dezvoltati, cerci multiarticulati, lungi, ca niște antene. Trăiește gregar, pe sol umed, și se hrănește cu plante și insecte moarte.